

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ
КОМИТЕТ
УРАЗЛИНСКОГО
сельского поселения
Камско-Устьинского
муниципального района

ул. Мира, 7, с. Уразлино, 422838,
тел. (8-843-77)33-2-31, факс: (8-843-77) 33-2-31
ОКПО 94304522, ОГРН 1061672020497
ИНН/КПП 1622004732/162201001

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
Кама Тамагы
муниципаль районы
УРАЗЛЫ
авыл жирлеге
БАШКАРМА
КОМИТЕТЫ

Тынычлык урамы, 7, Уразлы авылы, 422838,
тел(8-843-77)33-2-31., факс: (8-843-77) 33-2-31
ОКПО 94304522, ОГРН 1061672020497
ИНН/КПП 1622004732/162201001

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

2024 елның 17 октябрендәге

КАРАР

№ 16

"2025-2030 елларга Кама Тамагы муниципаль районның Уразлы авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү, энергетика нәтижәлелеген һәм юл иминлекен арттыру"муниципаль программысын раслау турында

6 нчы Федераль закон нигезендә. 10. 2003 ел. № 131-ФЗ «Россия Федерацииндә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында», «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Уразлы авыл жирлеге Советы карары белән расланган Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Торак фондын, территориясен тышкы төзекләндерү һәм карап тоту кагыйдәләре»,» энергияне сак тоту һәм энергетика Россия Федерациисенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту турында », Россия Федерацииндә энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру турында һәм Россия Федерациисенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту хакында "Федераль законны,"Россия Федерацииндә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеге турында һәм аерым закон актларына үзгәрешләр керту хакында «08.11.2007 елгы 257-ФЗ номерлы Федераль законны гамәлгә ашыруга юнәлдерелгән Россия Федерацииндә энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру чарагары планы Россия Федерациисе актлары», «юл хәрәкәте иминлеке турында» 10.12.1995 № 196-ФЗ Федераль законы белән карар бирәм:

1. «2025-2030 елларга Уразлы авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү, энергетика нәтижәлелеген, юл иминлекен арттыру»муниципаль максатчан программысын расларга.
2. Программаны 2025 елдан башлап Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Уразлы авыл жирлеге муниципаль бюджетында каралган акчалар чикләрендә финансларга".
3. Элеге карар халыкка игълан ителергә тиеш.
4. Элеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Житәкче

М.Г.Хәмидуллин

"2025-2030 елларга Кама Тамагы муниципаль районының Уразлы авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү, энергетика нәтижәлелеген һәм юл иминлеген арттыру» муниципаль максатчан программы

Муниципаль максатчан программа паспорты

» 2025-2030 елларга Кама Тамагы муниципаль районның Уразлы авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү, энергетика нәтижәлелеген һәм юл иминлекен арттыру"

Программа Исеме	"2025-2030 елларга Кама Тамагы муниципаль районның Уразлы авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү, энергетика нәтижәлелеген һәм юл иминлекен арттыру" (алга таба текстта-Программа)
Программаны эшләү өчен нигез	«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында " 2003 елның 6 сентябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон; "Энергияне сак тоту турында һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру хакында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту турында" 23.11.2009 ел, № 261-ФЗ Федераль закон, Россия Федерациясендә энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру буенча "Энергияне сак тоту турында һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру турында һәм аерым закон актларына үзгәрешләр керту хакында" Федераль законны гамәлгә ашыруга юнәлдерелгән чаралар планы Россия Федерациясе актлары», «юл хәрәкәте иминлеке турында" 10.12.1995 № 196-ФЗ Федераль законы, «Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәnlеге турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту хакында» 2007 елның 8 ноябрендәге 257-ФЗ номерлы Федераль закон
Программа Житәкчесе	Кама Тамагы муниципаль района Уразлы авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаны төп эшләүче	Кама Тамагы муниципаль района Уразлы авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның Максатлары	Кама Тамагы муниципаль района Уразлы авыл жирлеге территориясендә комплекслы төзекләндерү системасын камилләштерү, тәртипне, архитектура-сәнгати бизәлешне һәм санитар торышны саклау чараларын гамәлгә ашыру». Поселокта яшәүчеләрнең эшчәnlеге һәм ялы өчен үңайлы шартлар тудыру. Урамнарны яктыртуны төзекләндерү һәм торғызу, яктырту чөлтәрләрен һәм приборларын модернизацияләү исәбенә урамнарны яктырту приборларының электр энергиясен куллануын киметү; урамнарны яктыртуның сыйфатын яхшырту; мемориалны карап тоту, гражданнарның яшәү шартларын һәм үңайлылығын яхшырту; урамнарны яктыртуны норматив һәм югары нәтижәле халәткә китерү, ышанычлылықны һәм озак яшәүне арттыру урамнарны яктырту чөлтәрләре, бистәне тышкы яктан яктыртуның эстетик күренешен булдыру, юл хәрәкәте иминлеке, юл хәрәкәтендә катнашучыларны кисәтү, юл-транспорт имгәнүенә юл куймау; Төзекләндерү объектларын паспортлаштыруны тәэммин итү.
Программаның Бурычлары	территорияләрне карап тотуның бердәм тәртибен билгеләү; территорияләрне төзекләндерү чараларын гамәлгә ашыруга физик һәм юридик затларны җәлеп итү һәм аларның чисталык

	<p>həm tərtip saklaу өчен жаваплылыгын арттыру;</p> <ul style="list-style-type: none"> - территорияләрдән файдалануга, аларны саклауга həm təzekləndərүгө контролъне көчәйтү, <p>авыл жирлеген урам яктыртуның торышын яхшыртырга;</p> <p>челтәрләр эшенең ышанычлылыгын həm ozak вакытлылыгын арттырырга;</p> <p>бюджет чыгымнарын электр энергиясен экономияләу həm эксплуатация чыгымнарын кимету исәбенә киметергө;</p> <p>гражданнарның яшәу шартларын яхшыртырга;</p> <p>юл хәрәкәте иминлеген арттырырга</p> <p>юл-транспорт иминлеген арттырырга</p> <p>авыл жирлеге юлларында балаларның имгәнүен кисәтү;</p> <p>автомобиль юлларындагы чокырларны həm башка житешсезлекләрне бетерү юлы белән урам-юл чeltärendə хәрәкәт итүнең куркынычсыз шартларын тәэмmin итү,</p> <p>авыл жирлеген тəzekləndərү дərəjəsen күтәрү;</p> <p>район территориясендə тəzekləndərү объектына тулы паспортлаштыру үткəрү.</p>
Программаны гамәлгә ашыру сроклары	- 2025-2030 еллар
Программаның тəп чарапары исемлеге	<p>Автомобиль юлларын həm инженерлык корылмаларын карап totу. Юлларны, кюветларны, жəяүлеләр юлларын, күперләрне, тротуарларны тəzekləndərү.</p> <p>Торак пунктларның урамнарын яктырту;</p> <p>Жирлекнең торак пунктларын яшеллəndərү, яшел үсентеләрне карау, агачларны həm куакларны кисү, агарту, түтəл бакчаларында, чəчək түтəllərendə чəчəklər утырту;</p> <p>Жирлəү урыннарын оештыру həm карап totу;</p> <p>Рəхсəтsez чүплекләрне бетерү, территорияләрне чүп-чардан, пычрактан җyештыру, торак пункт урамнарын кардан чистарту, чүп-чарны чыгару;</p> <p>Янгын сүндерү сулыкларына керү юлларын тəzekləndərərgə;</p> <p>Халыкның күплəп ял итү урыннарын тəzekləndərү;</p> <p>Ишегалды территорияләрен тəzekləndərү дərəjəsen күтәрү;</p> <p>торак йортларга якын килү həm керү юлларын яхшырту;</p> <p>Бəек Ватан сүгүшүнде катнашучыларга куелган həйkəllərне həm обелискларны, коймаларны реконструкциялəу həm ремонтлау, балалар həm спорт мəйданчыкларын тəzekləndərү;</p> <ul style="list-style-type: none"> - урамнары яктырту өчен бизәklər həm иллюминациялər, бəйрəмчə бизəү өчен баннерлар; <p>Су белəн тəэмmin итү;</p> <p>Районның торак пунктларында тəzekləndərү объектларын паспортлаштыруны тəэмmin итү.</p>
Программаның тəп чарапарын башкаручылар	<ul style="list-style-type: none"> - Кама Тамагы муниципаль районның Уразлы авыл жирлеге башкарма комитеты"; - предприятиеләр həm оешмалар житəкчеләре (килешү буенча); - ТИУ рəисләре (килешү буенча).
Программаны финанслау	программаны гамәлгә ашыруга финанслауның гомуми күләме 6107,75 мең сум тəşkil итә, шул исəптəн еллар буенча:

күләмнәре һәм чыганаклары	<p>2025 ел-963,80 мең сум 2026 ел-975,80 мең сум 2027 ел-996,30 мең сум 2028 ел-1026,19 мең сум 2029 ел-1056,97 мең сум 2030 ел-1088,68 мең сум</p> <p>Искәрмә: программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм, шул елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чараларны уртак финанслау өчен республика һәм район бюджетыннан акчалар бүлеп бирүне исәпкә алыш, ел саен төзәтелергә тиеш.</p>
Программаның үтәлешен контрольдә туту һәм идарә итүне оештыру системасы	<p>- программа белән гомуми житәкчелек итүне һәм аны гамәлгә ашыру барышын контролъдә тотуны программа житәкчесе башкара. Программа житәкчесе Ел саен Программаның чиrottагы календарь елына беренчел чараларын төгәлләштерә һәм алдагы елга чаралар исемлеген проектлый.</p> <p>Программаны гамәлгә ашыру барышын тикшереп тору Программа чараларын башкаручыларның гамәлләренә ел саен мониторинг ясау системасыннан гыйбарәт.</p>

1. Проблеманың эчтәлеге һәм аны программалы ысууллар белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Әлеге Программа торак пунктларны төзекләндерү, яшелләндерү, санитария
хәлен яхшырту һәм архитектура-сәнгати бизәү буенча чараларны гамәлгә ашыру өчен
төп булып тора, хәзерге авыл җирлегенең тормыш белән тәэммин итү системасы халық
өчен кирәkle функцияләрне тәэммин итүче үзара бәйле күп кенә ярдәмче
системалардан тора. Шундый ярдәмче системаларның берсе-урамнарны яктырту.
Кагыйдә буларак, яшәүчегә аның конкрет яшәү зонасының яшәү һәм куркынычсызлык
өчен нормаль шартлар белән тәэммин ителүе мөһим. Энергия чыганакларына
чыгымнарның өзлексез артуы урамнарны яктыртуны реконструкцияләү буенча
нәтижәле чаралар үткәрү зарурлығын арттыра, алар урамнарны яктырту чeltәrlәren
эксплуатацияләгәндә тотылган чыгымнарны сизелерлек киметергә һәм энергияне
экономияле-нәтижәле режимда саклауны тәэммин итәргә мөмкинлек бирә. Энергияне
сак туру җайланмаларын куллану сизелерлек икътисадый файда китерәчәк.

Урам чeltәre транспорт инфраструктурасының мөһим өлеше булып тора.
Урамнарны яктыртуны торғызу, шәһәрнең төп урамнарында һәм квартал эчендәге
территорияләрдә яктыртылыштарны һәм тышкы яктырту линияләрен алыштыру юл
хәрәкәте иминлеген арттырырга мөмкинлек бирәчәк.

Яктырту жиһазларын нәтижәле эксплуатацияләү электр энергиясен
экономияләү һәм эксплуатация чыгымнарын киметү исәбенә бюджет чыгымнарын
киметергә, чeltәrlәрнең ышанычлылыгын һәм озак вакытлы эшләвен арттырырга,
гражданнарның яшәү шартларын яхшыртырга мөмкинлек бирәчәк.

Кама Тамагы муниципаль районның Уразлы авыл җирлеген төзек комплекслы
төзекләндерү системасыннан башка бистә халкының эшчәнлеге һәм ялы өчен үнайлы
шартлар тудыруда нинди дә булса әһәмиятле нәтижәләргә ирешеп булмый. Бистәнен
тормыш-көнкүрешен тәэммин итүче һәм төзекләндерү белән шөгыльләнүче
администрация һәм предприятиеләр, учреждениеләр, ТИУ рәисләре, халыкның төгәл
килешеп эшләве мөһим. Кама Тамагы муниципаль районның Уразлы авыл җирлеген
төзекләндерү перспективаларын билгеләү акчаларны төзекләндерүнен аерым
элементларын агымдагы ремонтлауга totмыйча, куелган бурычларны хәл итүгә¹
тупларга мөмкинлек бирәчәк.

Программаны финанс белән тәэммин итү Кама Тамагы муниципаль районның Уразлы авыл жирлеге бюджеты хисабына гамәлгә ашырыла"»

2. Программаның төп максатлары, бурычлары, гамәлгә ашыру сроклары.

Программаның максатлары һәм бурычлары булып:

- Кама Тамагы муниципаль районның Уразлы авыл жирлеге территориясендә тәртип, тәзекләндерү, архитектура-сәнгати бизәлеш һәм санитария торышын саклау чараларын гамәлгә ашыру;
- халық өчен уңайлы мохит булдыру;
- ишегалды территорияләрен тәзекләндерү дәрәжәсен күтәрү, торак йортларга керү юлларын яхшируту;
- территорияләрне карап тотуның бердәм тәртибен билгеләү;
- Күмү урыннарын карап тоту;
- территорияләрне тәзекләндерү чараларын гамәлгә ашыруга физик һәм юридик затларны җәлеп итү һәм аларның чисталык һәм тәртип саклау өчен жаваплылығын арттыру;
- ишегалды, квартал эчендәге машина юлларын норматив таләпләрне тәэммин итәргә мөмкинлек бирә торган дәрәжәгә кадәр торғызу һәм транспорт-эксплуатация торышын күтәрү;
- хужалық, балалар, спорт мәйданчыкларының яңаларын төзү һәм булганнарын кече архитектура формалары белән тәзекләндерү;
- урамнарны яктыртуны тәзекләндерү һәм торғызу;
- яктырту чөлтәрләрен һәм приборларын модернизацияләү исәбенә урамнарны яктырту приборларының электр энергиясен куллануын киметү;
- урамнарны яктырту сыйфатын яхшируту;
- гражданнарның яшәү шартларын һәм уңайлылытын яхшируту;
- урамнарны яктыртуны норматив һәм югары нәтижәле халәткә китерү;
- урам яктырту чөлтәрләренең ышанычлылығын һәм ныклығын арттыру;
- авыл жирлеген тышкы яктан яктыртуның эстетик күренешен булдыру;
- юл хәрәкәте иминлеген арттыру;
- авыл жирлеген тәзекләндерү дәрәжәсен күтәрү;
- бистәдә криминоген хәлнең кимүе.

Юл хәрәкәте иминлеге планында программаны гамәлгә ашыруның нигезе булып юл хәрәкәте иминлеген тәэммин итү, авыл жирлеге территориясендә юл-транспорт һәлакәтләрен сизелерлек киметү буенча куелган максатларга ирешүне тәэммин итүненә хокукий, оештыру, финанс һәм башка төрләрен булдыру торырга тиеш.

Программаны гамәлгә ашыру сроклары - 2025-2030 еллар.

3. Программа чаралары системасы

Программа-максатчан чараларга тубәндәгеләр керә::

- территорияне чүп-чардан, пычрактан, кардан дайими чистартуны, чүп-чарны чыгаруны, яшел үсентеләрне карауны да кертеп, территорияне жыештыру;
- Тышкы тәзекләндерү элементларының әчтәлеге;
- каты көнкүреш калдыкларының яңаларын урнаштыру һәм булганнарын ремонтлау; контейнерлар һәм бункерлар сатып алу;
- Күмү урыннарын тәзекләндерү турында тоту;
- муниципаль берәмлек территориясен яшелләндерү;
- юлларны карап тоту һәм эксплуатацияләү;
- энергетика нәтижәлелеген арттыру;
- энергияне саклый торган яктырткычлар куеп, авыл жирлеге урамнарын яктырту җайламасы.

- автобус маршрутлары булган урамнарны һәм урамнарны дежур яктыру планлаштырыла.
- икенче дәрәжәдәге урамнарны яктыру,
- электр щитларын ремонтларга,
- яктылық терәкләрен алыштырырга һәм ремонтларга,
- күп тарифлы счетчиклар күярга.
- балалар травматизмын кисәтергә.
- жирлекнең юл чөлтәрендә юл хәрәкәтен оештыруны камилләштерергә.
- программаны финанслау күләмен билгеләү һәм раслау;
- программаны гамәлгә ашыру хисабын, мәгълүмати-аналитик материалларны әзерләү;
- программаның максатын һәм бурычларын хәл итүне яктыртуга, программаны гамәлгә ашыруның барышы турындагы эшне халыкка житкерүне оештыру.

Программаны гамәлгә ашыру нәтижәсендә Кама Тамагы муниципаль районының Уразлы авыл жирлеге территориясендә халыкка әшләү һәм ял итү өчен үңайлы шартлар тудыру көтөлә.

Программаның нәтижәлелеге түбәндәгे күрсәткечләр буенча бәяләнә:

- муниципаль берәмлек халкын төзекләндерү әшләренә жәлеп итү проценты;
- жирлек предприятиеләрен һәм оешмаларын төзекләндерү әшләренә жәлеп итү проценты;
- жирлекне төзекләндерүне тәэммин итүче предприятиеләрнең һәм инженерлык чөлтәрләре хужалары булган предприятиеләрнең үзара хезмәттәшлек дәрәжәсе;
- муниципаль берәмлекнең төзеклеге дәрәжәсе (авыл жирлегенең камилләштерелгән өслекле автомобиль юллары, тышкы яктырту чөлтәрләре, яшел үсентеләр, балалар өчен уен һәм спорт мәйданчыклары белән тәэммин ителеше).

4. Программа чараларын ресурслар белән тәэммин итү

Программа чараларын финанслау муниципаль бюджет акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла. 2025-2030 елларга планлаштырылган чыгымнарның гомуми суммасы - 6107,75 менү сум.

5. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программа чараларын гамәлгә ашыру программа паспортында күрсәтелгән төп чараларны барлық башкаручылар тарафыннан гамәлдәге законнар нигезендә гамәлгә ашырыла.

- керемнәр һәм чыгымнар сметасын төзү;
- югарырак органнар бюджетларыннан акчалар бүлеп бируге килештерү;
- урамнарны яктырту чөлтәрләрен карап тоту, ремонтлау, төзү һәм реконструкцияләү буенча муниципаль заказларны үтәүче оешмаларны билгеләү, контрактлар төзү һәм аларны гамәлгә ашыру өчен конкурслар үткәрү;
- программаны гамәлгә ашыруны тәэммин итә торган норматив-хокукый актлар әшләү;
- программаны гамәлгә ашыруда катнашучы оешмалар әшчәнлеген координацияләү;
- 2025-2030 елларга Уразлы авыл жирлеге территориясендә энергияне сак тоту һәм урамнарны яктыртуның энергетик нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә озак сроклы максатчан программаны гамәлгә ашыруны контролльдә тоту.

Әлеге программаны гамәлгә ашыруның төп координаторы-Кама Тамагы муниципаль районының Уразлы авыл жирлеге башкарма комитеты"»

6. Программа белән идарә итүне оештыру, аны гамәлгә ашыру барышын тикшереп тору

Программа чараларын вакытында һәм сыйфатлы үтәу, аны ғамәлгә ашыруға бүлеп бирелә торған финанс чараларыннан рациональ файдалану өчен «башкаручылар» графасында күрсәтелгән оешмалар һәм ведомстволар жаваплы.

7. Программаның көтөлгән ахыргы нәтижәләре.

Программа чараларын ғамәлгә ашыру балалар һәм спорт мәйданчыкларын төзекләндерергә, рөхсәтsez чүплекләрне бетерергә, Бөек Ватан сугышында катнашучыларга куелган һәйкәл-обелискны яңартырга, Күмү урыннарын яхшыртырга, янғын сүндерү сулыкларына керү юлларын төзекләндерергә мөмкинлек бирәчәк. Территорияне яшелләндерергә, ел саен ағачлар һәм қуаклар утыртырга, шулай ук энергияне саклый торған технологияләр керту исәбенә тышкы яктыртуға ағымдагы эксплуатация чыгымнарын киметүдән икътисадый файда, социаль файда, имгәнүләрне киметү, Транспорт һәм жәяүлеләр хәрәкәте иминлеген арттыру.

Юл-транспорт һәлакәтләрендә һәлак булучылар һәм яраланучылар саны юл хәрәкәтендә катнашучыларны хокукый тәрбияләү, юл-транспорт һәлакәтләре куркынычы кимү, юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәләренең авырлығы кимү, хәрәкәт тизлеген оптимальләштерү, куркыныч янаган урыннарда транспорт һәм жәяүлеләр хәрәкәтен контролльдә тотуны тәэммин итү, урам-юл чөлтәрендә куркынычсыз хәрәкәт шартлары тәэммин итү, юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләр өчен зыяннарның авырлығы кимү нәтижәсендә килеп чыга. кешеләрнең юл-транспорт һәлакәтләре вакытында ярдәм күрсәту һәм юл-транспорт һәлакәтен ачыклау вакытын киметү, юл-транспорт һәлакәтен ачыклау системаларын керту юлы белән үлүчеләр санын киметү.

Муниципаль берәмлек халкына кече ватаннарына, Кама Тамагы муниципаль районның Уразлы авыл жирлеге территориясендә чистальк һәм тәртип саклауга мәхәббәт һәм хәрмәт тәрбияләү.